

Datum: 11. 12. 2017

Zadeva: Začetek obvezne opremljenosti z letalskimi radijskimi postajami, ki omogočajo tudi 8,33 kHz razmik med govornimi kanali pod nivojem letenja 195

ZVEZA: Izvedbena Uredba Komisije (EU) št. 1079/2012, z dne 16. novembra 2012, o zahtevah glede razmika med govornimi kanali za enotno evropsko nebo

V skladu z Izvedbeno Uredbo Evropske Komisije (EU) št. 1079/2012, z dne 16. novembra 2012, o zahtevah glede razmika med govornimi kanali za enotno evropsko nebo, morajo biti **do 31. decembra 2017 vsi zrakoplovi opremljeni tudi pod nivojem letenja (FL) 195 z radijskimi napravami**, ki uporabljajo razmik med kanali 8,33 kHz. To pomeni, da morajo biti vsi zrakoplovi, ki letijo v zračnem prostoru Republike Slovenije opremljeni z ustreznimi radijskimi postajami. Posledično to pomeni, da mora v zračnem prostoru razreda A, B, C in D, vsak zrakoplov imeti najmanj eno tako radijsko postajo.

Agencija za civilno letalstvo je v zadnjem četrtletju leta 2016 izvedla analizo opremljenosti zrakoplovov, vpisanih v register zrakoplovov RS s tovrstnimi radijskimi napravami. Agencija v okviru izvedene analize ni uspela pridobiti podatka za vse zrakoplove, ki so trenutno vpisani v register, saj se veliko lastnikov in uporabnikov zrakoplovov ni odzvalo na pozive agencije, da posreduje podatke o opremljenosti z radijskimi postajami. Zato za določen obseg zrakoplovov, ki trenutno niso opremljeni z radijskimi napravami, ki uporabljajo razmik med kanali 8,33 kHz, še vedno ni možno z gotovostjo trditi, da bodo ustrezno opremljeni do 31. decembra 2017.

Poleg tega so nekatere sosednje države (Hrvaška in Madžarska) dovolile odstopanja glede opremljenosti zrakoplovov z radijskimi napravami, ki zagotavljajo razmik med kanali 8,33. Posledično se lahko pričakuje tudi vstop tovrstnih zrakoplovov v slovenski zračni prostor, kar bi zaradi nezmožnosti vzpostavitve dvosmerne zvočne komunikacije predstavljalo dodatno tveganje za letalsko varnost za vse naše uporabnike zračnega prostora.

V zvezi s tem je Agencija določila izjeme od zahtev, določenih v Izvedbeni Uredbi Evropske Komisije (EU) št. 1079/2012, za VFR lete znotraj nekontroliranega zračnega prostora (razreda G in E) in sicer do **31. decembra 2019**. Obvestilo o določitvi lokalnih ukrepov je bilo objavljeno na spletni strani Agencije, dne 20. januarja 2017:

http://www.caa.si/fileadmin/user_upload/pageuploads/Slike/Agencija/DOLOCITEV_LOKALNIH_UKREPOV_8.33.pdf

V zvezi z uvedbo razmika med govornimi kanali 8,33kHz v vseh letalskih radijskih postajah (tako zemeljskih kot v zrakoplovih), pa je bil 08. februarja 2017, v AIP

Slovenija objavljen AIC »8.33 kHz razmik med govornimi kanali za enotno evropsko nebo«. V dokumentu je navedeno področje uporabe z navedbo možnih odstopanj, ki so naslednja:

- oddajniki za pomoč v sili (ELT frekvence 121.5MHz),
- radijske postaje za podatkovne komunikacije oz. digitalne povezave VHF (VDL) in ACARS ter
- ostale radijske postaje za posebne primere, za katere se dokaže, da se nikoli ne bo potrebna uporaba 8,33kHz frekvenčnega razmika in v te namene določenega zračnega prostora.

To pomeni, da morajo vsi lastniki oz. uporabniki zrakoplovov zamenjati radijske postaje na zrakoplovu, ki se uporablja izključno za letenje v zračnem prostoru razreda G in E najkasneje do konca decembra 2019.

Zrakoplovi, ki letijo v zračnem prostoru razreda A, B, C in D pa morajo biti opremljeni z radijskimi napravami, ki omogočajo razmik med govornimi kanali 8,33 kHz do konca letošnjega leta, t.j. do 31. 12. 2017. V nasprotnem primeru bo načrt leta (FPL) zavržen. Pri tem vas opozarjamo tudi na dejstvo, da bo načrt leta od 1. 1. 2018 zavržen tudi v primeru neustreznega vnosa podatka o opremljenosti zrakoplova v polju 10 – equipment.